

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 650

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 6 august 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 63 din 22 ianuarie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3), art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală	2–8
Decizia nr. 283 din 7 mai 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 ¹ alin. (1 ¹)—(1 ⁴) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.....	9–12
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
535. — Hotărâre privind actualizarea anexei nr. 30 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, prin scăderea din inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și din administrarea unităților subordonate Ministerului Tineretului și Sportului a unor imobile restituite persoanelor îndreptățite, în baza unor decizii ale unității deținătoare și a unor hotărâri judecătorești	12–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
94/674. — Ordin al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și al viceprim-ministrului, ministrul mediului, privind aprobarea Procedurii pentru acordarea derogărilor de la prevederile art. 32 alin. (1) și (6) din Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 63

din 22 ianuarie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3), art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3), art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Niță Constantin în Dosarul nr. 3.157/1/2017/a1.1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 701D/2018.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 6 decembrie 2018, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea, și au fost consemnate în încheierea de ședință din acea dată, când, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 din Legea nr. 47/1992, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 22 ianuarie 2019, când a pronunțat prezenta decizie. La data de 21 ianuarie 2019, reprezentantul Ministerului Public a solicitat repunerea cauzei pe rol, având în vedere că, după încheierea dezbaterilor, la dosarul cauzei a fost realizată o cercetare de drept comparat, iar, potrivit art. 30 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, judecata are loc pe baza actelor cuprinse în dosar, participarea procurorului la judecată fiind obligatorie.

3. Examinând solicitarea reprezentantului Ministerului Public, Curtea constată că acesta a avut acces la toate actele cuprinse în dosarul cauzei, și anume: actele transmise de instanța judecătorească în momentul sesizării Curții Constituționale, adresele prin care au fost solicitate punctele de vedere, Adresa Curții Constituționale înregistrată cu nr. 9.586 din 18 noiembrie 2018 prin care se solicita anumite informații instanței judecătorești, precum și răspunsul acesteia din urmă. Curtea reține că realizarea unui studiu de drept comparat de către unul dintre compartimentele Curții Constituționale sau solicitarea unor referințe prin intermediul rețelei agenților de legătură ai Curții Constituționale din cadrul Comisiei de la Veneția reprezintă elemente ce concură la dezideratul unei mai bune studieri a problemelor ce formează obiectul cauzei, fără a fi necesară dezbaterile acestora într-o procedură publică și contradictorie. Având în vedere aceste aspecte, Curtea respinge cererea reprezentantului Ministerului Public prin care acesta solicită repunerea cauzei pe rol.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Decizia penală nr. 66 din 28 martie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 3.157/1/2017/a1.1, **Înalta Curte de Casație și**

Justiție — Completul de 5 judecători a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3), art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Niță Constantin în faza procesuală a apelului.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile procedurale criticate nu satisfac exigențele de claritate și previzibilitate, îngăduind interpretarea potrivit căreia denunțatorul devine ulterior martor, cumulând cele două calități, iar relațiile sale constituie, în aceste condiții, atât un act de sesizare a organului de urmărire penală, cât și un mijloc de probă.

6. Susține că, potrivit dispozițiilor procesuale penale, participanții în procesul penal se împart în cinci categorii, respectiv: organele judiciare, avocatul, părțile, subiecții procesuali principali și alți subiecți procesuali. Coroborând aceste prevederi cu cele ale art. 288 și următoarele din Codul de procedură penală, autorul excepției susține că denunțatorul este participant în procesul penal, încadrabil în categoria „alți subiecți procesuali”.

7. Totodată, arată că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, noțiunea de „martor” are un înțeles autonom, având atât o accepțiune restrânsă, cât și una extinsă. Cu toate acestea, legiuitorul român nu operează această distincție în privința denunțatorului. Astfel, cumularea celor două calități — martor și denunțator — de către aceeași persoană este contrară normelor care cârmuiesc desfășurarea procesului penal și care sunt grupate pe instituții juridice, în funcție de obiectul lor de reglementare.

8. În continuare, arată că rostul procesual al denunțului este încunoaștințarea organului de urmărire penală despre săvârșirea unei infracțiuni, acesta neconstituind mijloc de probă, nefiind menționat ca atare de dispozițiile art. 97 alin. (2) din Codul de procedură penală. Astfel, denunțatorul nu ar trebui audiat ca martor în procesul penal, iar declarațiile sale nu ar trebui să constituie mijloace de probă.

9. Apreciază că dispozițiile legale criticate contravin art. 1 alin. (5) din Constituție, care consacră principiul legalității, principiu ce impune obligația legiuitorului ca normele juridice pe care le adoptă să fie precise, clare și previzibile. Imprecizia și lipsa de previzibilitate a textelor de lege supuse controlului de constituționalitate, încălcând principiul legalității, afectează și dreptul la un proces echitabil.

10. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Invocând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la noțiunea de martor, apreciază că declarația pe care denunțatorul o dă în cadrul procesului penal reprezintă un mijloc de probă, o declarație de martor, *lato sensu*, iar valoarea probantă a acestui mijloc de probă urmează a fi evaluată de către instanța de judecată în cadrul mai larg al ansamblului probator, cu asigurarea garanțiilor prevăzute de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a

libertăților fundamentale. În concluzie, declarația denunțatorului reprezintă un mijloc de probă supus, între altele, principiului liberei aprecieri a organelor judiciare și regulilor de evaluare prevăzute de art. 103 alin. (2) și alin. (3) din Codul de procedură penală, principiului legalității, dar și scopului aflării adevărului consacrat de art. 5 din Codul de procedură penală. Mai mult, dispozițiile art. 5 din Codul de procedură penală instituie obligația organelor judiciare de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei și la persoana suspectului sau inculpatului și, totodată, obligația organelor de urmărire penală de a strânge și de a administra probe, atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului autorului excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 103 alin. (3), art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală, cu următorul conținut:

— Art. 103 alin. (3): „*Hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați.*”;

— Art. 114 alin. (1): „*Poate fi audiată în calitate de martor orice persoană care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală.*”;

— Art. 115 alin. (1): „*Orice persoană poate fi citată și audiată în calitate de martor, cu excepția părților și a subiecților procesuali principali.*”

15. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5), potrivit căruia, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 11 referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 21 alin. (3) potrivit căruia părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 47 alin. (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul acesteia formulează critici de neconstituționalitate dintr-o dublă perspectivă, și anume, pe de-o parte, se critică posibilitatea dobândirii calității de martor de către denunțator, iar, pe de altă parte, forța probantă a declarației de martor date de denunțator.

17. În ceea ce privește instituția „denunțatorului”, Curtea observă că, potrivit art. 288 alin. (1) din **Codul de procedură penală**, „*Organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț, prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege ori se sesizează din oficiu*”, iar, potrivit art. 290 alin. (1) din același act normativ, „*Denunțul este încunoștințarea făcută de către o persoană fizică sau juridică despre săvârșirea unei infracțiuni*”. Astfel, denunțul, pe lângă plângere, actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege și sesizarea din oficiu, reprezintă o modalitate de sesizare a organului de urmărire penală. Deși trebuie să respecte condițiile de formă prevăzute de Codul de procedură penală pentru plângere, spre deosebire de aceasta, denunțul se poate face numai personal, potrivit art. 290 alin. (2) din același act normativ.

18. În acest context, Curtea observă că, în ceea ce privește denunțatorul, calitatea procesuală a acestuia nu este direct și propriu reglementată de normele procesuale penale (în mod contrar, a se vedea partea generală titlul III din Codul de procedură penală cu denumirea marginală — Participanții în procesul penal). Astfel, din coroborarea art. 29 din Codul de procedură penală cu art. 33 și art. 34 din același act normativ, Curtea reține că denunțatorul este un subiect procesual secundar, participant în procesul penal.

19. Pe de altă parte, din coroborarea dispozițiilor art. 289 din Codul de procedură penală cu cele ale art. 290 din același act normativ, rezultă că nu poate avea calitatea de denunțator cel care încunoștințează organul de urmărire penală referitor la o vătămare ce i s-a cauzat prin infracțiune. Cu alte cuvinte, denunțatorul nu poate avea concomitent și calitatea de persoană vătămată prin infracțiunea denunțată.

20. Curtea constată că denunțul este, în principiu, facultativ, în sensul că poate fi făcut de orice persoană în mod voluntar, denunțarea nefiind caracterizată ca o obligație juridică. Cu toate acestea, prin coroborare cu dispozițiile **Codului penal**, rezultă că, în unele cazuri, denunțarea unor fapte reprezintă o obligație legală, care determină caracterul obligatoriu al denunțului. În aceste cazuri, fapta de a nu formula denunțul constituie ea însăși infracțiune. În acest sens sunt dispozițiile art. 266 alin. (1) din Codul penal, potrivit cărora „*Fapta persoanei care, luând cunoștință de comiterea unei fapte prevăzute de legea penală contra vieții sau care a avut ca urmare moartea unei persoane, nu înștiințează de îndată autoritățile se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă*”, ale art. 267 alin. (1), potrivit cărora „*Funcționarul public care, luând cunoștință de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă*”, și cele ale art. 410 alin. (1) din același act normativ, potrivit cărora „*Fapta persoanei care, luând cunoștință despre pregătirea sau comiterea vreuneia dintre infracțiunile prevăzute în art. 394—397, art. 399—403 și art. 406—409, nu înștiințează de îndată autoritățile se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani*”.

21. De asemenea, Curtea reține că denunțul poate fi realizat și în ceea ce privește propriile fapte, echivalând, în contextul săvârșirii unor anumite infracțiuni, cu o cauză de nepedepsire. În acest sens sunt următoarele dispoziții din Codul penal: art. 51 alin. (1), potrivit căruia „*Participantul nu se pedepsește dacă, înainte de descoperirea faptei, denunță săvârșirea infracțiunii, astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată, sau dacă împiedică el însuși consumarea infracțiunii*”; art. 290 alin. (3), potrivit căruia „*Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi*

fost sesizat cu privire la aceasta”; art. 292 alin. (2), potrivit căruia „Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta” (infracțiunea de cumpărare de influență); art. 367 alin. (4), potrivit căruia „Nu se pedepsesc persoanele care au comis faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2), dacă denunță autorităților grupul infracțional organizat, înainte ca acesta să fi fost descoperit și să se fi început săvârșirea vreuneia dintre infracțiunile care intră în scopul grupului”. Totodată, amintim și dispozițiile art. 34 alin. (1) din Codul penal, potrivit cărora „Nu se pedepsește autorul care, înainte de descoperirea faptei, s-a desistat ori a încunostințat autoritățile de comiterea acesteia, astfel încât consumarea să poată fi împiedicată, sau a împiedicat el însuși consumarea infracțiunii”.

22. Totodată, Curtea reține că instituția denunțului se regăsește în mai multe **acte normative speciale**, legiuitorul acordând unele beneficii persoanelor care, pe această cale, contribuie la descoperirea și sancționarea anumitor fapte penale. Astfel, dispozițiile art. 15 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri prevăd că „Persoana care a comis una dintre infracțiunile prevăzute la art. 2—9, iar în timpul urmăririi penale denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni legate de droguri beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege”; dispozițiile art. 19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Departamentul Național Anticorupție dispun că „Persoana care a comis una dintre infracțiunile atribuite prin prezenta ordonanță de urgență în competența Direcției Naționale Anticorupție, iar în timpul urmăririi penale denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege”; dispozițiile art. 19 din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor prevăd că „Persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1, și care a comis o infracțiune gravă, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecății denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege”, în interpretarea dată prin Decizia Curții Constituționale nr. 67 din 26 februarie 2015; dispozițiile art. 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative prevăd că „Persoana care a comis una dintre infracțiunile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență în competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, iar în timpul urmăririi penale denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor participanți la săvârșirea infracțiunii beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege”.

23. Sub acest aspect, Curtea a constatat că reducerea limitelor pedepselor reprezintă, în realitate, un beneficiu, și nu un drept, acordat de legiuitor. Condițiile impuse de legiuitor pentru realizarea denunțului au scopul de a determina persoanele care pot face denunțuri să procedeze la punerea la dispoziția organelor judiciare a informațiilor de care dispun, într-o etapă incipientă a procesului penal, respectiv la un moment cât mai apropiat de cel al comiterii faptelor denunțate, contribuind, în acest fel, la descoperirea și tragerea la răspundere penală a autorilor, în timp util, înaintea intervenirii unor cauze de natură

a înlătura răspunderea penală sau executarea pedepsei și, prin urmare, dreptul organelor judiciare de a manifesta un rol activ în combaterea faptelor de corupție (a se vedea în acest sens Decizia nr. 514 din 17 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 956 din 13 noiembrie 2018, paragraful 18).

24. Din modul de reglementare a denunțului, în diferitele acte normative anterior citate, Curtea constată că denunțatorul poate fi: a) o persoană fizică/juridică ce sesizează organul de urmărire penală despre o infracțiune la a cărei săvârșire nu a participat, dar despre care are cunoștință (de exemplu, art. 290 din Codul de procedură penală); b) o persoană fizică/juridică ce sesizează organul de urmărire penală despre o infracțiune pe care a săvârșit-o, infracțiune care este în strânsă legătură cu alta, iar prin realizarea denunțului se urmărește aplicarea cauzei de nepedepsire pentru denunțator și tragerea la răspundere penală a făptuitorului ce a săvârșit infracțiunea aflată în corelație cu cea a denunțatorului [de exemplu, darea de mită (art. 290 din Codul penal) corelativ cu luarea de mită (art. 289 din Codul penal); cumpărarea de influență (art. 292 din Codul penal) corelativ cu traficul de influență (art. 291 din Codul penal)]; c) o persoană fizică/juridică ce sesizează organul de urmărire penală despre o infracțiune pe care a săvârșit-o, infracțiune care presupune participarea mai multor persoane, ca subiecți activi, la săvârșirea infracțiunii; prin realizarea denunțului se urmărește aplicarea cauzei de nepedepsire pentru denunțator și tragerea la răspundere penală a celorlalți participanți [de exemplu, grupul infracțional organizat (art. 367 din Codul penal)]; d) o persoană fizică/juridică ce sesizează organul de urmărire penală despre o infracțiune la a cărei săvârșire nu a participat, dar despre care are cunoștință, denunțatorul fiind el însuși în poziția de a fi tras la răspundere penală pentru săvârșirea anumitor infracțiuni expres prevăzute de lege, altele decât infracțiunea denunțată; prin realizarea denunțului se urmărește reducerea limitelor pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită de denunțator (situația reglementată, de exemplu, de art. 15 din Legea nr. 143/2000 sau de art. 19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002). Așa fiind, Curtea apreciază că reglementarea instituției denunțatorului pornește de la premisa că persoana fizică/juridică ce realizează denunțul are cunoștință de săvârșirea unor fapte care pot constitui infracțiune.

25. Pe de altă parte, din modul de reglementare, Curtea constată că denunțatorii pot fi împărțiți în două grupe, după cum urmează: a) denunțatori care nu au niciun beneficiu din perspectiva tragerii lor la răspundere penală; b) denunțatori care au un beneficiu din perspectiva tragerii lor la răspundere penală.

26. Curtea constată că la nivelul majorității statelor europene există reglementată o obligație generală de a denunța săvârșirea sau pregătirea săvârșirii unor infracțiuni. Aceasta poate fi reglementată ca o obligație generală sau ca o obligație expresă prevăzută pentru anumite categorii de persoane. Astfel, Curtea constată că în Norvegia există obligația profesioniștilor din domeniul medical sau educațional de a raporta infracțiunile suspectate sau presupusele rele tratamente aplicate copiilor (a se vedea de exemplu Legea din 2 iulie 1999 nr. 64 privind personalul din domeniul sănătății, poliției sau serviciilor de protecție a copiilor); în Cehia, dacă o persoană nu a raportat, de îndată, procurorului sau poliției anumite infracțiuni enumerate de legislația penală, aceasta poate să se confrunte cu urmărirea penală pentru săvârșirea infracțiunii de nedeunțare a infracțiunii, în conformitate cu secțiunea 368 din Codul penal; în Croația, art. 301 din Codul penal reglementează nedeunțarea pregătirii unei infracțiuni, iar art. 302 din Codul penal reglementează nedeunțarea săvârșirii unor infracțiuni; în

Letonia, art. 106 din Codul penal prevede răspunderea penală a persoanelor care sunt obligate să raporteze despre poluarea maritimă și nu o fac. Cu toate acestea, la nivel global, articolul 313 din Codul penal prevede răspunderea penală pentru acordarea de asistență pentru ascunderea infracțiunilor grave și deosebit de grave, iar articolul 315 prevede răspunderea penală pentru nedenunțarea pregătirii săvârșirii sau săvârșirii unei infracțiuni grave sau deosebit de grave.

27. În ceea ce privește posibilitatea dobândirii calității de martor de către denunțator, critică ce vizează dispozițiile art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală, Curtea observă că, potrivit art. 34 din Codul de procedură penală, „*sunt subiecți procesuali: martorul, expertul, interpretul, agentul procedural, organele speciale de constatare, precum și orice alte persoane sau organe prevăzute de lege având anumite drepturi, obligații sau atribuții în procedurile judiciare penale*”. Potrivit art. 104 din Codul de procedură penală, „*În cursul procesului penal, în condițiile prevăzute de lege, pot fi audiate următoarele persoane: suspectul, inculpatul, persoana vătămată, partea civilă, partea responsabilă civilmente, martorii și experții*”. De altfel, potrivit art. 97 alin. (2) din același act normativ, „*Proba se obține în procesul penal prin următoarele mijloace: a) declarațiile suspectului sau ale inculpatului; b) declarațiile persoanei vătămate; c) declarațiile părții civile sau ale părții responsabile civilmente; d) declarațiile martorilor; e) înscrisuri, rapoarte de expertiză sau constatare, procese-verbale, fotografii, mijloace materiale de probă; f) orice alt mijloc de probă care nu este interzis prin lege*”.

28. Din coroborarea dispozițiilor anterior menționate, Curtea reține că persoanele care pot fi audiate în cursul procesului penal sunt expres și limitativ prevăzute de lege. Totodată, Curtea observă că, pe lângă indicarea expresă în prima teză a art. 34 a anumitor subiecți procesuali, alții decât subiecții procesuali principali, legiuitorul a reglementat în teza a doua a aceluiași articol o normă „deschisă”, în sensul că oricine are anumite drepturi, obligații sau atribuții în procedurile judiciare penale are calitatea de subiect procesual secundar, categorie din care face parte și denunțatorul.

29. Subiecții procesuali determinați, prevăzuți în prima teză a art. 34 din Codul de procedură penală, sunt: martorul, expertul, interpretul, agentul procedural, organele speciale de constatare. În acest context, Curtea observă că **autorul excepției pune în discuție în ce măsură calitatea de alt subiect procesual dobândită ca urmare a îndeplinirii condițiilor din teza a doua a art. 34 din Codul de procedură penală (în cazul de față, calitatea de denunțator) determină imposibilitatea obținerii calității de subiect procesual determinat, prevăzut în prima teză a acestui articol (în cazul de față, calitatea de martor)**.

30. Potrivit art. 114 alin. (1) din Codul de procedură penală, „*Poate fi audiată în calitate de martor orice persoană care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală*”, iar, potrivit art. 115 alin. (1) din același act normativ, „*Orice persoană poate fi citată și audiată în calitate de martor, cu excepția părților și a subiecților procesuali principali*”.

31. Din modul de reglementare a activității subiecților procesuali prevăzuți de dispozițiile art. 34 din Codul de procedură penală, rezultă că, în fapt, problema ridicată de autorul excepției **poate fi analizată din perspectiva deținerii concomitente atât a calității de martor, cât și a calității de alt subiect procesual prevăzut de aceste dispoziții (altul decât martorul)**. Din această perspectivă, Curtea constată că **legiuitorul nu a exclus această posibilitate**.

32. Astfel, Curtea observă că **legiuitorul a reglementat expres, prin art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală, sfera persoanelor care pot fi martori din perspectivă procesuală, și anume martor este persoana care nu are calitatea de subiect procesual principal sau parte, constituite ca atare în proces**. Totodată, potrivit art. 116 alin. (3) din același act normativ, „*Nu pot face obiectul declarației martorului acele fapte sau împrejurări al căror secret ori confidențialitate poate fi opusă prin lege organelor judiciare*”. Dispoziția menționată nu nominalizează sfera persoanelor obligate să păstreze secretul ori confidențialitatea unor fapte sau împrejurări. Curtea apreciază că în această categorie intră orice persoană fizică ce îndeplinește un serviciu public sau privat, în virtutea căruia ia cunoștință de anumite date ori informații care constituie secrete de stat, de serviciu sau profesionale, în condițiile legii.

33. De asemenea, **legiuitorul a reglementat expres, prin art. 114 alin. (3) din Codul de procedură penală, regula potrivit căreia calitatea de martor are întâietate față de calitatea de expert**, cu privire la faptele și împrejurările de fapt pe care persoana le-a cunoscut înainte de a dobândi această calitate. Totodată, legiuitorul a reglementat expres situațiile în care o anumită persoană, alta decât subiecții procesuali principali sau părțile, nu poate avea calitatea de martor, în acest sens fiind, de exemplu, dispozițiile art. 461 alin. (5) din Codul de procedură penală. Totodată, legiuitorul a reglementat expres, prin art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, **posibilitatea de a fi audiate în calitate de martor și persoanele care au întocmit procese-verbale în temeiul art. 61 și art. 62 din același act normativ**.

34. Din **perspectivă convențională**, Curtea observă că, potrivit art. 6 paragraful 3 lit. d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, **orice acuzat are, mai ales, dreptul să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării**. Dreptul înscris în art. 6 paragraful 3 lit. d) constă în posibilitatea ce trebuie să-i fie acordată acuzatului de a contesta o mărturie făcută în defavoarea sa, de a putea cere să fie audiați martori care să-l discolpe, în aceleași condiții în care sunt audiați și interogați martorii acuzării; el constituie o aplicație a principiului contradictorialității în procesul penal și, în același timp, o componentă importantă a dreptului la un proces echitabil. Referitor la art. 6 paragraful 3 lit. d) din Convenție, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, de exemplu, în Hotărârea din 24 februarie 2009, pronunțată în Cauza *Tarău împotriva României*, paragrafele 69 și 70, că „admisibilitatea probelor ține în primul rând de regulile de drept intern și că, în principiu, instanțelor naționale le revine obligația de a aprecia elementele adunate de ele. Cerințele paragrafului 3 al art. 6 reprezintă aspecte particulare ale dreptului la un proces echitabil garantat de paragraful 1 al acestui articol. Elementele de probă trebuie, în principiu, să fie prezentate în fața acuzatului în ședință publică, în vederea unei dezbateri contradictorii. Acest principiu comportă excepții, însă acestea nu se pot accepta decât sub rezerva drepturilor apărării; ca regulă generală, paragrafele 1 și 3 lit. d) ale art. 6 prevăd acordarea în favoarea acuzatului a unei ocazii adecvate și suficiente de a contesta o mărturie a acuzării și de a interoga autorul acesteia, în momentul depozității sau mai târziu. Așa cum a precizat Curtea în mai multe rânduri, în anumite circumstanțe poate fi necesar ca autoritățile judiciare să recurgă la depozitii ce datează din faza de urmărire penală. Dacă acuzatul a avut o ocazie adecvată și suficientă de a contesta aceste depozitii, în momentul în care au fost făcute sau ulterior, utilizarea lor nu

contravine în sine art. 6 paragrafele 1 și 3 lit. d). Totuși, atunci când o condamnare se bazează exclusiv sau într-o măsură hotărâtoare pe depozițiile date de o persoană pe care acuzatul nu a putut să o interogheze sau să asigure interogarea ei nici în faza urmăririi penale, nici în timpul dezbaterilor, rezultă că aceste drepturi de apărare sunt restrânse într-un mod incompatibil cu garanțiile art. 6”.

35. Totodată, **Curtea Constituțională**, având în vedere cele statuate de instanța europeană, a reținut că *noțiunea de „martor” are un înțeles autonom în sistemul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, independent de calificarea sa în norma națională* (Hotărârea din 24 aprilie 2012, pronunțată în Cauza *Damir Sibgatullin împotriva Rusiei*, paragraful 45). Astfel, *din moment ce o depoziție, fie că ea este făcută de un martor — stricto sensu — sau de către o altă persoană, este susceptibilă să fundamenteze, în mod substanțial, condamnarea celui trimis în judecată, ea constituie o „mărturie în acuzare”, fiindu-i aplicabile garanțiile prevăzute de art. 6 paragrafele 1 și 3 lit. d) din Convenție* (Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Kaste și Mathisen împotriva Norvegiei*, paragraful 53; Hotărârea din 27 februarie 2001, pronunțată în Cauza *Luca împotriva Italiei*, paragraful 41) (a se vedea Decizia nr. 463 din 5 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 930 din 5 noiembrie 2018, paragrafele 16 și 17; Decizia nr. 198 din 7 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 4 iulie 2016, paragrafele 19 și 21, și Decizia nr. 97 din 1 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 540 din 29 iunie 2018, paragrafele 27 și 28).

36. Plecând de la aceste premise, Curtea reține că ideea de bază a reglementării instituției denunțatorului este aceea că persoana fizică/juridică ce realizează denunțul are cunoștință de săvârșirea unor fapte care pot constitui infracțiune. Mai mult, Curtea observă că, în totalitatea cazurilor, denunțul este realizat cu scopul de a acuza o persoană de săvârșirea unei infracțiuni.

37. Astfel, Curtea apreciază că **denunțul poate constitui o „mărturie în acuzare”, cu consecința dobândirii de către denunțator a calității de „martor”**.

38. De asemenea, Curtea constată că la nivelul majorității statelor membre ale Consiliului Europei (de exemplu, Norvegia, Cehia, Croația, Letonia, Polonia, Slovacia etc.) nu există o interdicție expresă de cumulare a celor două calități — de denunțator și de martor. Din contră, în aceste state orice persoană poate fi audiată în calitate de martor, inclusiv denunțatorul. Există o excepție, similară celei din România, care se referă la familia apropiată a acuzatului, precum și unii profesioniști care sunt obligați să respecte secretul (Norvegia).

39. În ceea ce privește **forța probantă a declarației de martor date de denunțator** — critica ce vizează art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală —, Curtea observă că, potrivit art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, *„Probele nu au o valoare dinainte stabilită prin lege și sunt supuse liberei aprecieri a organelor judiciare în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză”*.

40. Curtea constată că noul Cod de procedură penală consacră, ca și legea veche, sistemul liberei aprecieri a probelor. În baza principiului liberei sau intimei convingeri a judecătorului, acesta va aprecia liber mijloacele de probă administrate în cauză, neexistând o ordine de preferință, referitor la forța probantă a acestora. Totodată, organele judiciare au dreptul să aprecieze în mod liber atât valoarea fiecărei probe administrate, cât și credibilitatea lor; probele nu au o valoare a priori stabilită

de legiuitor, importanța acestora rezultând în urma aprecierii lor de organele judiciare consecutiv analizei ansamblului materialului probatoriu administrat în mod legal și loial în cauză. În luarea deciziei asupra existenței infracțiunii și a vinovăției inculpatului, instanța hotărăște motivat, cu trimitere la toate probele evaluate. Condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei și amânarea aplicării pedepsei se dispun doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

41. În acest context, Curtea observă că legiuitorul, prin dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, a instituit unele limitări ale principiului liberei aprecieri a probelor, reglementând în acest sens că hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați.

42. Curtea constată că în doctrină s-a menționat că, din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, rezultă că celelalte mijloace de probă prin care au fost obținute probe directe pot conduce autonom, în mod determinant, la pronunțarea uneia dintre soluțiile enumerate mai sus, care conțin constatarea faptului că o persoană a comis o infracțiune.

43. În acest context, Curtea reține că **autorii excepției apreciază că dispozițiile anterior menționate sunt neconstituționale din perspectiva faptului că, pe lângă declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați, nu sunt menționate și declarațiile denunțatorului audiat în calitate de martor**. Așa fiind, Curtea apreciază necesar a se stabili scopul instituirii dispoziției de lege criticate.

44. Din această perspectivă, Curtea reține că, în ceea ce privește *investigatorii*, aceștia, potrivit art. 148 alin. (8) din Codul de procedură penală, pot fi audiați ca martori în cadrul procesului penal în aceleași condiții ca martorii amenințați. Totodată, potrivit art. 148 alin. (10) din același act normativ, în situații excepționale, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1) al art. 148, iar folosirea investigatorului sub acoperire nu este suficientă pentru obținerea datelor sau informațiilor ori nu este posibilă, procurorul care supraveghează sau efectuează urmărirea penală poate autoriza folosirea unui *colaborator*, căruia îi poate fi atribuită o altă identitate decât cea reală. Dispozițiile art. 148 alin. (8) din Codul de procedură penală se aplică în mod corespunzător.

45. De asemenea, potrivit art. 150 alin. (3) din Codul de procedură penală, activitățile autorizate pot fi desfășurate de un organ de cercetare penală, de un investigator cu identitate reală, de un investigator sub acoperire sau de un colaborator, iar, potrivit alin. (6) al aceluiași articol, persoana care a desfășurat activitățile autorizate poate fi audiată ca martor în cadrul procesului penal, cu respectarea dispozițiilor privind audierea martorilor amenințați, dacă organul judiciar apreciază că audierea este necesară.

46. Referitor la *martorul protejat*, Curtea constată că, din coroborarea art. 125—129 din Codul de procedură penală, rezultă că odată acordat statutul de martor amenințat se dispun una ori mai multe dintre măsurile de protecție prevăzute de dispozițiile procesual penale. În condițiile în care una dintre măsurile de protecție este cea prevăzută de art. 126 alin. (1) lit. d) și art. 127 lit. d) din Codul de procedură penală, audierea martorului se poate efectua prin intermediul mijloacelor

audiovideo, fără ca martorul să fie prezent fizic în locul unde se află organul judiciar, subiecții procesuali principali, părțile și avocații acestora putând adresa întrebări martorului audiat în aceste condiții, fiind respinse întrebările care ar putea conduce la identificarea martorului. Această modalitate de audiere este cea aplicabilă și în cazul investigatorilor și colaboratorilor.

47. Totodată, potrivit art. 149 alin. (1) din Codul de procedură penală, identitatea reală a investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor cu o altă identitate decât cea reală nu poate fi dezvăluită.

48. Curtea observă că au fost exprimate opinii în sensul că dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală preiau în dreptul intern un standard clasic al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căruia, în anumite circumstanțe, autoritățile judiciare pot apela la declarațiile administrate în faza „instrucției” (urmăririi penale), în special în cazul refuzului persoanelor care le-au dat de a le reitiera în public de teama consecințelor pe care acestea le-ar putea avea pentru siguranța lor. Necesitatea protecției nu poate aduce atingere substanței dreptului la apărare, astfel că, și în aceste situații, *Curtea Europeană a Drepturilor Omului apreciază că drepturile apărării sunt restrânse într-un mod incompatibil cu garanțiile prevăzute de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atunci când o condamnare se fondează în întregime sau într-o măsură determinantă pe mărturia făcută de o persoană pe care acuzatul nu a putut-o interoga direct sau prin altă persoană în numele său, nici în faza de urmărire penală, nici în faza dezbaterilor.*

49. Pe de altă parte, s-a arătat că sfera martorilor protejați ale căror declarații nu pot fi determinante în luarea unei hotărâri de condamnare este în realitate mai largă decât cea care rezultă nemijlocit din text. În această categorie sunt incluși investigatorii cu identitate reală sau protejată, colaboratorii cu identitate reală sau protejată, martorii amenințați, martorii vulnerabili, dar și persoana vătămată și partea civilă cu privire la care s-au luat măsuri de protecție similare martorilor amenințați. Din acest punct de vedere, persoana vătămată protejată și partea civilă protejată se află în aceeași situație faptică și au același regim juridic ca cel al martorilor protejați, prin urmare, și efectele declarațiilor lor trebuie să fie asemănătoare cu cele ale acestora din urmă. Restrângerea valorii probante a declarațiilor acestor persoane are la bază temerea că atât investigatorii, colaboratorii, cât și martorii protejați (în sens larg) sunt supuși unui anumit control de autoritate din partea organului de urmărire penală și astfel pot fi influențați în declarații, fie pentru că unii sunt agenți executivi ai statului, fie că alții au anumite interese (colaboratorii pot avea interesul de a obține o remunerație sau de a li se reduce pedeapsa în propriul dosar, de a beneficia de un acord de recunoaștere a vinovăției sau de renunțare la urmărirea penală etc.) în a acționa conform dorinței organului judiciar sau sunt îndatorați moral de efortul de protejare a lor și reacționează în consecință etc. Deși utilizarea tehnicilor sub acoperire nu poate încălca în sine dreptul la un proces echitabil, riscul pe care îl implică instigarea de către poliție prin asemenea tehnici presupune ca folosirea acestor metode să fie menținută în limite bine determinate. Astfel, în scopul evitării unei erori judiciare bazate pe astfel de probe, precum și având în vedere condițiile derogatorii de audiere a acestor persoane, care restrâng într-o oarecare măsură posibilitățile de apărare, legea a restrâns, la rândul ei, valoarea probantă a declarațiilor investigatorului, colaboratorului, martorului protejat.

50. Curtea apreciază că, într-adevăr, sfera de cuprindere a persoanelor ale căror declarații nu pot fi determinante în luarea unei hotărâri de condamnare este în realitate mai largă decât cea care rezultă nemijlocit din text. Cu toate acestea, dacă legiuitorul ar fi instituit această dispoziție legală având în vedere cele enunțate anterior (paragraful 49), ar fi însemnat ca restrângerea valorii probante a declarațiilor acestor persoane să se răsfrângă asupra procesului penal, indiferent de modalitatea de audiere a acestora. Aceasta deoarece existența unui control de autoritate din partea organului de urmărire penală asupra investigatorilor, colaboratorilor și martorilor protejați (în sens larg) nu este determinată de modalitatea de audiere a acestor persoane. Totodată, existența anumitor interese ale colaboratorului, persoanei vătămate etc. subzistă indiferent de cunoașterea sau necunoașterea de către inculpat a identității acestor persoane.

51. De altfel, prin comparație, Curtea observă că în art. 75 din Codul de procedură penală din 1968 legiuitorul reglementase expres că *„Declarațiile părții vătămate, ale părții civile și ale părții responsabile civilmente făcute în cursul procesului penal pot servi la aflarea adevărului, numai în măsura în care sunt coroborate cu fapte sau împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor existente în cauză”*. Iar, referitor la acest aspect, Curtea Constituțională constatare că rezerva manifestată de legiuitor în ceea ce privește forța probantă a declarațiilor învinuitului sau inculpatului este justificată din punct de vedere psihologic prin poziția procesuală a acestuia în proces, după cum este justificată în cazul declarațiilor părții civile, ale părții vătămate și ale părții responsabile civilmente, față de care se manifestă aceeași rezervă (Decizia nr. 151 din 23 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 488 din 8 iulie 2002).

52. Astfel, dacă opțiunea legiuitorului s-ar fi întemeiat pe aceste elemente, ar fi însemnat că declarațiile persoanelor anterior menționate ar fi trebuit să aibă o forță probantă mai scăzută decât alte mijloace de probă indiferent de acordarea calității de martor protejat (în sens larg) și indiferent de cunoașterea identității investigatorilor sau colaboratorilor.

53. Totodată, Curtea observă că instanța de contencios european a acordat o atenție deosebită cauzelor ce aveau ca obiect folosirea martorilor anonimi de către organele de urmărire penală pentru administrarea probatoriului în acuzare; prin *martori anonimi* instanța europeană are în vedere persoanele care au fost audiate cu protejarea identității sau prin includerea în programe speciale de protecție și care au dat declarații cu privire la faptele de care este acuzată o persoană și a căror identitate nu este cunoscută apărării. În cadrul acestei noțiuni sunt incluși și agenții infiltrați care sunt reprezentanți ai organelor de anchetă și care, prin activitatea desfășurată sub protecția anonimatului, contribuie la strângerea de mijloace de probă în acuzarea unei persoane. Curtea de la Strasbourg a apreciat că folosirea declarațiilor acestor persoane pentru a dispune condamnarea nu este, în sine, incompatibilă cu prevederile convenției. Însă, dacă se menține anonimatul martorului acuzării, apărarea va fi confruntată cu dificultăți deosebite. Astfel, în acest caz, dezavantajul cu care se confruntă apărarea trebuie să fie în mod suficient contrabalansat prin procedura urmată de autoritățile judiciare. Probele obținute de la martori în condițiile în care drepturile apărării nu au putut fi asigurate la un nivel normal cerut de Convenția europeană trebuie analizate cu extremă atenție, iar condamnarea unui acuzat nu trebuie să se bazeze în exclusivitate sau într-o măsură determinantă pe mărturia

anonimă (Hotărârea din 28 februarie 2006, pronunțată în Cauza *Krasniki împotriva Republicii Cehe*, paragrafele 76—79; Hotărârea din 14 februarie 2002, pronunțată în Cauza *Visser împotriva Olandei*, paragrafele 43—46).

54. Așa fiind, Curtea apreciază, luând în considerare și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, că, reglementând dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, *legiuitorul a avut în vedere echitatea procesului penal în contextul existenței unor situații în care persoanele anterior menționate nu sunt prezente pentru a fi audiate într-un proces public și contradictoriu*, astfel că persoana acuzată nu beneficiază de toate garanțiile procedurale, iar nu atât faptul că aceste persoane au anumite interese legate de tragerea la răspundere penală a propriei persoane.

55. Or, din perspectiva **denunțatorului**, în condițiile în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege și **acesta dobândește calitatea de martor protejat** (în sens larg), **dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt pe deplin aplicabile**.

56. **În cazul în care denunțatorul nu dobândește calitatea de martor protejat** (în sens larg), dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală nu sunt aplicabile, **denunțatorul putând fi audiat în calitate de martor, într-o procedură publică și contradictorie**, cu respectarea dispozițiilor referitoare la audierea martorilor.

57. În acest din urmă caz, Curtea distinge două situații, după cum există sau nu există un interes în obținerea unui beneficiu din perspectiva tragerii acestora la răspundere penală.

58. Astfel, în cazul în care *denunțatorul nu are niciun beneficiu* din perspectiva tragerii sale la răspundere penală, declarația sa dată în calitate de martor este comparabilă, din perspectivă procesuală, cu declarația oricărui alt martor, beneficiind de același tratament.

59. În cazul în care denunțatorul are un beneficiu din perspectiva tragerii sale la răspundere penală, fiind interesat de satisfacerea propriilor interese, apare că, din această perspectivă, poziția sa se aseamănă într-o oarecare măsură cu cea a persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente. Referitor la aceștia din urmă, s-a precizat că, fiind interesați în proces, aceștia acționează pentru apărarea

intereselor lor legitime; ca urmare, declarațiile lor în legătură cu cauza în care au calitate procesuală principală sunt, de principiu, concentrate în susținerea poziției pe care o au, ceea ce îi poate determina să facă declarații necorespunzătoare adevărului.

60. Or, astfel cum s-a arătat, spre deosebire de vechea reglementare, Codul de procedură penală a înlăturat prevederea expresă potrivit căreia declarațiile părții (persoanei) vătămate, părții civile și părții responsabile civilmente pot servi la aflarea adevărului numai în măsura în care sunt coroborate cu fapte și împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor. Astfel, cu excepția declarațiilor prevăzute de dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, celelalte declarații au o valoare probatorie necondiționată, fiind supuse numai principiului liberei aprecieri a probelor. Dincolo de criteriile obiective care pot fi folosite pentru a discerne valoarea probatorie a declarației martorilor, rămân de actualitate considerentele reliefate de literatura de specialitate clasică, potrivit cărora numai adâncă și serioasă pricepere a judecătorilor poate fi cheazășie pentru o evaluare mai aproape de adevăr a declarațiilor făcute de martori.

61. De asemenea, Curtea constată că în majoritatea țărilor membre ale Consiliului European nu există vreo dispoziție legală care să reglementeze valoarea probantă predefinită a declarației denunțatorului date în calitate de martor, fiind aplicabil principiul liberei aprecieri a probelor de către instanța judecătorească (în acest sens, Norvegia, Moldova, Cehia, Croația, Letonia, Polonia, Macedonia). Totodată, Curtea constată că țări precum Croația și Macedonia au în propria legislație dispoziții similare celei din art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală din România, după cum urmează: în temeiul articolului 298 din Codul de procedură penală, hotărârea de condamnare a inculpatului nu se poate baza exclusiv pe mărturia martorului protejat (Croația); articolul 231 din Legea privind procedura penală prevede că hotărârea nu se poate baza numai pe declarația martorului protejat a cărui identitate a fost ascunsă (Macedonia).

62. În concluzie, având în vedere cele anterior expuse, Curtea apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3), art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală este neîntemeiată în raport cu criticile formulate.

63. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Niță Constantin în Dosarul nr. 3.157/1/2017/a1.1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători și constată că dispozițiile art. 103 alin. (3), art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul de 5 judecători și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 ianuarie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 283

din 7 mai 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3¹ alin. (11)—(14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 3¹ alin. (11)—(14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Marilena Nicolau, Delia Boicu, Emilia Botezatu, Lenuța Harabor, Doina Miron, Luminița Soare, Mihaela Corbu, Luminița Duță, Alina Liliana Mîrza, Ionel Iulian Păun, Anca Mihaela Trofin, Irina Victoria Șerbănuț, Mădălina Popescu, Frăsina Mihalache, Ion Imparatu, Oana Jelea, Cătălin Constantin Crăciun, Mariana Grădinescu, Andreea Pascaru, Gabriela Alina Mănescu, Ana Dinu Murguleț, Georgeta Ciungan, Ioana Focșa, Ramona Ionescu, Alexandra Tiu și Virginia Elena Zidărescu (Stratulat) în Dosarul nr. 7.426/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.408D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 1.636D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3¹ alin. (11) și (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Marilena Grecu, Liliana-Angelica Onișor, Cristina Dicu, Diana-Mihaela Oancea, Cornelia Luca, Magdalena Hanu, Mihaela Alexa, Dana-Gabriela Bichilie și Magdalena Mîndru în Dosarul nr. 7.784/2/2016 al aceleiași instanțe.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.636D/2017 la Dosarul nr. 1.408D/2017, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. În Dosarul Curții Constituționale nr. 1.408D/2017, prin Încheierea din 4 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 7.426/2/2016, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru aplicarea unitară a dispozițiilor legale și ale art. 3¹ alin. (11)—(14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare. Excepția a fost ridicată de reclamantii Marilena Nicolau, Delia Boicu, Emilia Botezatu, Lenuța Harabor, Doina Miron, Luminița Soare, Mihaela Corbu, Luminița Duță, Alina Liliana Mîrza, Ionel Iulian Păun, Anca Mihaela Trofin, Irina Victoria Șerbănuț, Mădălina Popescu, Frăsina Mihalache, Ion Imparatu, Oana Jelea, Cătălin Constantin Crăciun, Mariana Grădinescu, Andreea Pascaru, Gabriela Alina Mănescu, Ana Dinu Murguleț, Georgeta Ciungan, Ioana Focșa, Ramona Ionescu, Alexandra Tiu și Virginia Elena Zidărescu (Stratulat) în cadrul soluționării acțiunii de contencios administrativ, prin care s-a solicitat obligarea părâtului Ministerul Justiției de a emite ordine de salarizare, în aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016.

8. În Dosarul Curții Constituționale nr. 1.636D/2017, prin Sentința civilă nr. 1.032 din 23 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 7.784/2/2016, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3¹ alin. (11) și alin. (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015.** Excepția a fost ridicată de reclamantii Marilena Grecu, Liliana-Angelica Onișor, Cristina Dicu, Diana-Mihaela Oancea, Cornelia Luca, Magdalena Hanu, Mihaela Alexa, Dana-Gabriela Bichilie și Magdalena Mîndru în cadrul soluționării acțiunii de contencios administrativ prin care s-a solicitat anularea Ordinului ministrului justiției nr. 3.527C din 28 septembrie 2016, prin care au fost stabilite, începând cu 1 august 2016, drepturile salariale, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015, astfel cum a fost completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016.

9. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile de lege criticate, introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, se aplică retroactiv, în măsura în care se va interpreta că egalizarea impusă de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016 trebuia făcută fără a se lua în calcul și sumele stabilite prin hotărâri judecătorești.

10. Se mai susține că dispozițiile de lege criticate produc discriminări, deoarece tratamentul diferit aplicat celor care nu au obținut o hotărâre judecătorească, anterioară Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 20/2016, nu are o justificare obiectivă și rezonabilă. Autorii excepției invocă și încălcarea dispozițiilor at.1 alin. (4) și art. 126 din Constituție, prin nerespectarea hotărârilor judecătorești.

11. De asemenea, se invocă și critici de neconstituționalitate extrinsecă privind încălcarea dispozițiilor art. 115 alin. (4) și (6)

din Constituție, referitoare la condițiile de adoptare a ordonanțelor de urgență ale Guvernului, susținându-se, în esență, că nu a existat o situație extraordinară care să justifice adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2016 și că dispozițiile de lege criticate afectează salarizarea magistratilor și, implicit, statutul unor instituții fundamentale ale statului.

12. În Dosarul nr. 1.408D/2017, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** apreciază, contrar prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, că opinia sa nu este obligatorie, „întrucât excepția de neconstituționalitate nu a fost invocată din oficiu”. În Dosarul nr. 1.636D/2017, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3¹ alin. (11) și alin. (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 este neîntemeiată, sens în care invocă Decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Guvernul**, exprimându-și punctul de vedere în Dosarul nr. 1.636D/2017, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă Decizia Curții Constituționale nr. 794 din 15 decembrie 2016.

15. **Avocatul Poporului**, exprimându-și punctul de vedere în Dosarul nr. 1.408D/2017, apreciază, în esență, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă și intrinsecă. În Dosarul nr. 1.636D/2017, **Avocatul Poporului** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă Decizia nr. 794 din 15 decembrie 2016 a Curții Constituționale.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este menționat în încheierea de sesizare din Dosarul nr. 1.408D/2017, îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, pentru modificarea și completarea unor acte normative și pentru aplicarea unitară a dispozițiilor legale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 673 din 31 august 2016, și ale art. 3¹ alin. (11)—(14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 923 din 11 decembrie 2015. Curtea constată că dispozițiile art. 3¹ alin. (11)—(14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 au fost introduse prin art. I pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, astfel că obiect al excepției îl constituie numai art. 3¹ alin. (11)—(14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, cu următorul cuprins: „(11) *Sintagma «fiecare funcție» prevăzută la alin. (1) reprezintă funcțiile prevăzute în aceeași anexă, capitol, literă, număr și număr*

curent în Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

(12) *În aplicarea prevederilor alin. (1), pentru stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul instituției sau autorității publice respective, se iau în considerare numai drepturile salariale prevăzute în actele normative privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și nu se includ drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești.*

(13) *În aplicarea prevederilor alin. (1), prin instituție sau autoritate publică se înțelege acea instituție sau autoritate publică cu personalitate juridică care are patrimoniu propriu, buget propriu de venituri și cheltuieli, conduce contabilitate proprie, iar conducătorul acesteia are calitatea de ordonator de credite. În cazul instituțiilor sau autorităților publice aflate în subordinea aceluiași ordonator de credite, având același scop, îndeplinind aceleași funcții și atribuții, aflate la același nivel de subordonare din punct de vedere financiar, nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare se va stabili la nivelul maxim aflat în plată din cadrul tuturor acestor instituții sau autorități publice subordonate.*

(14) *Pentru personalul didactic de predare din învățământul superior/universitar nivelul salariului de bază similar în plată sau al salariului de bază maxim corespunzător funcției didactice ocupate se stabilește cu respectarea criteriilor care s-au avut în vedere la acordarea salariului de încadrare între minim și maxim, cu toate elementele care fac parte din salariul de bază, fără compensații tranzitorii, cu excepția celei pentru titlul științific de doctor obținut în domeniul pentru care își desfășoară activitatea.”*

18. Curtea constată că, anterior sesizării sale în prezentele cauze, prin Decizia nr. 794 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 21 decembrie 2016, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 3¹ alin. (12) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 sunt neconstituționale.

19. De asemenea, Curtea reține că dispozițiile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 au fost abrogate, ulterior sesizării Curții Constituționale, prin Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017. Prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea a stabilit că sintagma „*in vigoare*” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 3¹ alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

20. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, art. 16 privind egalitatea în fața legii, art. 115 alin. (4) și (6) privind condițiile de adoptare a ordonanțelor de urgență ale Guvernului, art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 126 alin. (1) privind instanțele judecătorești.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor de lege criticate, prin Decizia nr. 794 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 21 decembrie 2016, prin care a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3¹ alin. (12) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, a respins, ca inadmisibilă,

excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 alin. (14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 și a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 alin. (11) și (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015.

22. Cu privire la dispozițiile art. 31 alin. (12) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, la paragraful 27 al acestei decizii, Curtea a constatat că excluderea majorărilor salariale stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești de la calculul nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul autorității publice este contrară art. 124 și art. 126 din Constituție. La paragraful 28 al acestei decizii, Curtea a reținut că dispozițiile de lege criticate, introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, afectează principiul fundamental al separației și echilibrului puterilor — legislativă, executivă și judecătorească — în cadrul democrației constituționale, consacrat de art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, deoarece, printr-un act normativ emis de Guvern, ca legiuitor delegat, potrivit art. 115 alin. (4)—(6) din Constituție, se consacră, pe cale legislativă, nerecunoașterea hotărârilor judecătorești definitive, respectiv definitive și irevocabile, emise de puterea judecătorească. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 din Constituție, Curtea a reținut, la paragraful 30, că dispozițiile de lege criticate generează inegalități în ceea ce privește calculul indemnizației/salariului de bază al magistraților, respectiv personalului asimilat cu același grad, gradație, condiții de vechime și de studii și, prin urmare, contravin art. 16 din Constituție. La paragrafele 31 și 32 ale aceleiași decizii, Curtea a constatat că, pentru respectarea principiului constituțional al egalității în fața legii, nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare, prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, corespunzător fiecărei funcții, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, trebuie să includă majorările (indexările) stabilite prin hotărâri judecătorești și să fie același pentru tot personalul salarizat, potrivit dispozițiilor de lege aplicabile în cadrul aceleiași categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale prevăzute de Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice. În consecință, ca efect al neconstituționalității art. 31 alin. (12) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016), „nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare” la care se face egalizarea prevăzută de art. 31 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 (introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016) trebuie să includă și drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești. Așadar, personalul care beneficiază de aceleași condiții trebuie să fie salarizat la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare din cadrul aceleiași categorii profesionale și familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică. În final, la paragraful 34 al aceleiași decizii, Curtea a constatat că, în vederea egalizării prevăzute de art. 31 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, „nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare”, care trebuie să includă și

drepturile stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile/definitive, urmează să se stabilească prin raportare la aceeași funcție, grad, gradație, vechime în muncă și în specialitate, aceleași condiții de studii, din cadrul întregii categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică.

23. Ținând cont de dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 și de data sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate în Dosarul nr. 1.408D/2017 (prin Încheierea din 4 aprilie 2017), pronunțată ulterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei nr. 794 din 15 decembrie 2016 (21 decembrie 2016), excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 alin. (12) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 este inadmisibilă.

24. Referitor la dispozițiile art. 31 alin. (14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, Curtea constată că acestea se referă la salarizarea personalului didactic de predare din învățământul superior/universitar. Or, cauzele în cadrul cărora a fost invocată excepția de neconstituționalitate au ca obiect soluționarea acțiunii de contencios administrativ, prin care reclamantii — judecători au chemat în judecată pârâțul Ministerul Justiției, solicitând obligarea acestuia să emită ordinele de salarizare. Astfel, ținând cont de prevederile art. 29 alin. (1) teza finală din Legea nr. 47/1992, se constată că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 31 alin. (14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 nu are legătură cu soluționarea cauzei în cadrul căreia a fost invocată, urmând a fi respinsă ca inadmisibilă.

25. Cu privire la dispozițiile art. 31 alin. (11) și (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 794 din 15 decembrie 2016, paragraful 33, că acestea nici nu au fost criticate în mod special și nu contravin dispozițiilor invocate din Constituție, ci doar stabilesc definiția sintagmei „*fiecare funcție*” ca fiind „*funcțiile prevăzute în aceeași anexă, capitol, literă, număr și număr curent în Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare*” și definiția „*instituției sau autorității publice*” ca fiind „*acea instituție sau autoritate publică cu personalitate juridică care are patrimoniu propriu, buget propriu de venituri și cheltuieli, conduce contabilitate proprie, iar conducătorul acesteia are calitatea de ordonator de credite*”. Totodată, se precizează că, în cazul instituțiilor sau autorităților publice aflate în subordinea aceluiași ordonator de credite, având același scop, îndeplinind aceleași funcții și atribuții, aflate la același nivel de subordonare din punct de vedere financiar, nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare se va stabili la nivelul maxim aflat în plată din cadrul tuturor acestor instituții sau autorități publice subordonate.

26. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele referitoare la dispozițiile art. 31 alin. (11) și (13) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, cuprinse în decizia menționată, își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 alin. (12) și (14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Marilena Nicolau, Delia Boicu, Emilia Botezatu, Lenuța Harabor, Doina Miron,

Luminița Soare, Mihaela Corbu, Luminița Duță, Alina Liliana Mîrza, Ionel Iulian Păun, Anca Mihaela Trofin, Irina Victoria Șerbănuț, Mădălina Popescu, Frăsina Mihalache, Ion Imparatu, Oana Jelea, Cătălin Constantin Crăciun, Mariana Grădinescu, Andreea Pascaru, Gabriela Alina Mănescu, Ana Dinu Murguleț, Georgeta Ciungan, Ioana Focșa, Ramona Ionescu, Alexandra Tiu și Virginia Elena Zidărescu (Stratulat) în Dosarul nr. 7.426/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marilena Nicolau, Delia Boicu, Emilia Botezatu, Lenuța Harabor, Doina Miron, Luminița Soare, Mihaela Corbu, Luminița Duță, Alina Liliana Mîrza, Ionel Iulian Păun, Anca Mihaela Trofin, Irina Victoria Șerbănuț, Mădălina Popescu, Frăsina Mihalache, Ion Imparatu, Oana Jelea, Cătălin Constantin Crăciun, Mariana Grădinescu, Andreea Pascaru, Gabriela Alina Mănescu, Ana Dinu Murguleț, Georgeta Ciungan, Ioana Focșa, Ramona Ionescu, Alexandra Tiu și Virginia Elena Zidărescu (Stratulat) în Dosarul nr. 7.426/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și de Marilena Grecu, Liliana-Angelica Onișor, Cristina Dicu, Diana-Mihaela Oancea, Cornelia Luca, Magdalena Hanu, Mihaela Alexa, Dana-Gabriela Bichilie și Magdalena Mîndru în Dosarul nr. 7.784/2/2016 al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 31 alin. (1)¹ și (1)³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 mai 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind actualizarea anexei nr. 30 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, prin scăderea din inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și din administrarea unităților subordonate Ministerului Tineretului și Sportului a unor imobile restituite persoanelor îndreptățite, în baza unor decizii ale unității deținătoare și a unor hotărâri judecătorești

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 288 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă scăderea din inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului prin instituțiile subordonate a unor imobile având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, ca urmare a restituirii acestora persoanelor îndreptățite, în baza unor decizii ale unității deținătoare și a unor hotărâri judecătorești.

Art. 2. — Ministerul Tineretului și Sportului își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică și de cadastru și, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, va opera modificările corespunzătoare în anexa nr. 30 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:
Ministrul tineretului și sportului,
Constantin-Bogdan Matei
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

DATELE DE IDENTIFICARE
ale imobilelor care se scot din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului și Sportului prin instituțiile subordonate,
ca urmare a restituirii acestora către persoanele îndreptățite, conform hotărârilor judecătorești

Nr. crt.	Nr. MFP	Cod de clasificare	Denumirea bunului	Adresa bunului	Administratorul bunului de la care se face ieșirea C.U.I.	Caracteristici tehnice ale bunului care iese din domeniul public al statului	Valoarea bunului	Baza legală a scoaterii din inventarul centralizat
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	36416	8.26.10	Tabăra școlară Roșia	Satul Roșia, județul Bihor	Ministerul Tineretului și Sportului — Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Bihor CUI: 27442985	Ciădire internat—P + 1 — cărămidă	271.417	Sentința civilă nr. 546/2013 a Judecătoriei Beiuș — județul Bihor
2	36417	8.26.10	Tabăra școlară Roșia	Satul Roșia, județul Bihor		Ciădire W.C cărămidă 8 cabine	9.730	
3	36418	8.26.10	Tabăra școlară Roșia	Satul Roșia, județul Bihor		Magazie — lemn	1.915	
4	38178	8.26.02	Sediul administrativ	Localitatea Bistrița, Str. Parcului nr. 1, județul Bistrița-Năsăud	Ministerul Tineretului și Sportului — Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Bistrița-Năsăud CUI: 27442829	Ciădire P+1 în suprafață de 120 mp, 6 birouri, sală de ședință, grup sanitar, magazie	318.152	Sentința civilă nr. 7.438/2002 Judecătoria Bistrița
5	38181	8.26.02	Stadionul municipal	Localitatea Bistrița, Str. Parcului nr. 1, județul Bistrița-Năsăud	Ministerul Tineretului și Sportului — Clubul Sportiv Municipal Bistrița CUI: 4426891	1. Teren fotbal competiții, teren fotbal antrenament, teren fotbal zgură, tribune spectatori, 5 vestiare cu bazin, saună stație amplificare, microhotel. 2. Sală atletism, 2 săli de haltere, sală box, sală lupte, sală box cu vestiare și dușuri, saună, pistă atletism, 4 terenuri handbal pe bitum, 4 terenuri tenis de câmp, alte accesuri	2.746	Decizia civilă nr. 281/2016 definitivă și executorie a Curții de Apel Cluj Sentința civilă nr. 1.688/2014
6	37844	8.26.10	Casa de Cultură a Studenților Brașov, corp A	Municipiul Brașov, Bulevardul Eroilor nr. 29, județul Brașov	Ministerul Tineretului și Sportului — Casa de Cultură a Studenților Brașov CUI: 4383995	S + P + 2E, zidărie cărămidă	1	Decizia nr. 6.458/2004 a ICCJ — Secția civilă și de proprietate intelectuală încheiere din 12.03.2008 a Judecătoriei Brașov
7	39375	8.26.10	Tabăra Cernădia	Satul Cernădia, f.n, județul Gorj	Ministerul Tineretului și Sportului — Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Gorj CUI: 27465768	Casă pentru camere — beci	10	Dispoziție restituire Primăria Comunei Baia de Fier, județul Gorj Protocol de predare-primire 888/21.08.2007

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ
ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR
Nr. 94 din 22 iulie 2019

MINISTERUL MEDIULUI
Nr. 674 din 5 iulie 2019

ORDIN

privind aprobarea Procedurii pentru acordarea derogărilor de la prevederile art. 32 alin. (1) și (6) din Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 2.189 din 2 mai 2019 al Direcției generale sănătatea și bunăstarea animalelor din cadrul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor,

în temeiul prevederilor art. 32 alin (8) din Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 19/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 10 lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 4 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.415/2009 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și a unităților din subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și viceprim-ministrul, ministrul mediului, emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Procedura pentru acordarea derogărilor de la prevederile art. 32 alin. (1) și (6) din Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor și

al ministrului apelor și protecției mediului nr. 143/400/2002 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind adăpostirea și îngrijirea animalelor folosite în scopuri științifice sau în alte scopuri experimentale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 697 din 24 septembrie 2002.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale Sanitare Veterinare
și pentru Siguranța Alimentelor,
Geronimo Răducu Brănescu

p. Viceprim-ministru, ministrul mediului,
Iulian Octavian Stana,
secretar de stat

ANEXĂ

PROCEDURĂ

pentru acordarea derogărilor de la prevederile art. 32 alin. (1) și (6) din Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice

Art. 1. — În sensul prezentei proceduri, autoritatea competentă pentru acordarea derogărilor de la prevederile art. 32 alin. (1) și (6) din Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice, cu modificările și completările ulterioare, este Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, prin direcțiile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București.

Art. 2. — (1) Derogările prevăzute la art. 1 se acordă numai în cadrul procedurii de autorizare a unui proiect, astfel cum este definit la art. 2 lit. b) din Legea nr. 43/2014, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Derogările prevăzute la art. 1 se acordă numai în cazul în care solicitantul demonstrează că rezultatul preconizat al proiectului nu poate fi atins în lipsa acordării acestora; perioada pentru care se acordă derogările trebuie să coincidă cu perioada în care se desfășoară proiectul autorizat sanitar-veterinar, conform prevederilor legale în vigoare.

(3) Derogările prevăzute la art. 1 trebuie să fie deplin justificate și argumentate științific; în caz contrar proiectul este respins.

(4) În vederea acordării derogărilor prevăzute la art. 1, reprezentantul legal al unității utilizatoare în care se desfășoară proiectul depune la direcția sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București, o cerere scrisă conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, care face parte integrantă din dosarul depus în vederea autorizării proiectului.

(5) În scopul autorizării sanitar-veterinare a unui proiect, dosarul depus la direcția sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor județeană, respectiv a municipiului București cuprinde toate documentele prevăzute la art. 3 din anexa nr. 2 la Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 97/2015 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților utilizatoare, crescătoare și furnizoare de animale utilizate în scopuri științifice, pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de

autorizare sanitară veterinară a proiectelor care implică utilizarea animalelor în proceduri, precum și pentru modificarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a

produselor procesate, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/2010.

(6) Derogările prevăzute la art. 1 se acordă și se comunică concomitent cu acordarea autorizației de proiect, printr-un aviz conform modelului prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta procedură.

*ANEXA Nr. 1
la procedură*

Denumirea unității
C.U.I.
Adresa
Tel./fax
Nr. înregistrare din data

— Model —

C E R E R E

de acordare a derogărilor de la prevederile art. 32 alin. (1) și (6) din Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice

Subsemnatul,, reprezentant legal al unității, cu sediul social în, posesor al CI seria, nr., CNP, eliberată de la data

Prin prezenta solicit acordarea derogărilor de la standardele de îngrijire și adăpostire pentru desfășurarea proiectului intitulat

Perioada desfășurării proiectului

Data preconizată pentru demararea proiectului

Specia pentru care se solicită acordarea derogărilor

Numărul de animale pentru care se solicită acordarea derogărilor

Fac trimitere la/Atașez la prezenta cerere următoarele documente care justifică faptul că rezultatul preconizat al proiectului nu poate fi atins în lipsa acordării derogărilor

Descrierea standardelor de îngrijire și adăpostire pentru care se solicită acordarea derogărilor

Standardele obligatorii privind îngrijirea și adăpostirea animalelor*)	Standardele de îngrijire și adăpostire care se vor utiliza în situația în care se acordă derogările
Funcțiile și proiectarea generală a instalațiilor	
Spații pentru proceduri generale și specifice	
Spații de serviciu	
Ventilarea și temperatura	
Iluminatul	
Zgomotul	
Sistemele de alarmă	
Sănătatea	
Animalele capturate în sălbăticie	
Adăpostirea	
Îmbogățirea mediului de viață	
Incintele pentru animale	
Hrănirea	
Adăparea	
Zonele de odihnă și de dormit	
Manipularea	
Cerințe privind îngrijirea și adăpostirea în funcție de specie și categorie	

Data

Semnătura

*) Se vor menționa standardele obligatorii așa cum sunt prevăzute în anexa nr. 3 la Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice, cu modificările și completările ulterioare.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR
DIRECȚIA SANITAR-VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

AVIZ

**privind acordarea derogărilor de la prevederile art. 32 alin. (1) și (6) din Legea nr. 43/2014
privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice**

Nr.

Directorul executiv al Direcției Sanitar-Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, având în vedere Cererea de acordare a derogărilor de la prevederile art. 32 alin. (1) și (6) din Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice, înregistrată cu nr. în data, depusă de, în calitate de reprezentant legal al unității utilizatoare, cu sediul social în (adresa completă):, și în baza avizului favorabil al Comisiei de etică, în temeiul prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările și completările ulterioare, și al normelor și măsurilor sanitar-veterinare în vigoare, emite:

Avizul privind acordarea derogărilor de la prevederile art. 32 alin. (1) și (6) din Legea nr. 43/2014 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice, cu modificările și completările ulterioare

1. Data emiterii:
2. Data expirării:
3. Denumirea proiectului pentru care se acordă derogarea:
4. Denumirea unității utilizatoare în care se desfășoară proiectul:
5. Numele persoanei responsabile de proiect:

Director executiv,

.....

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 225331